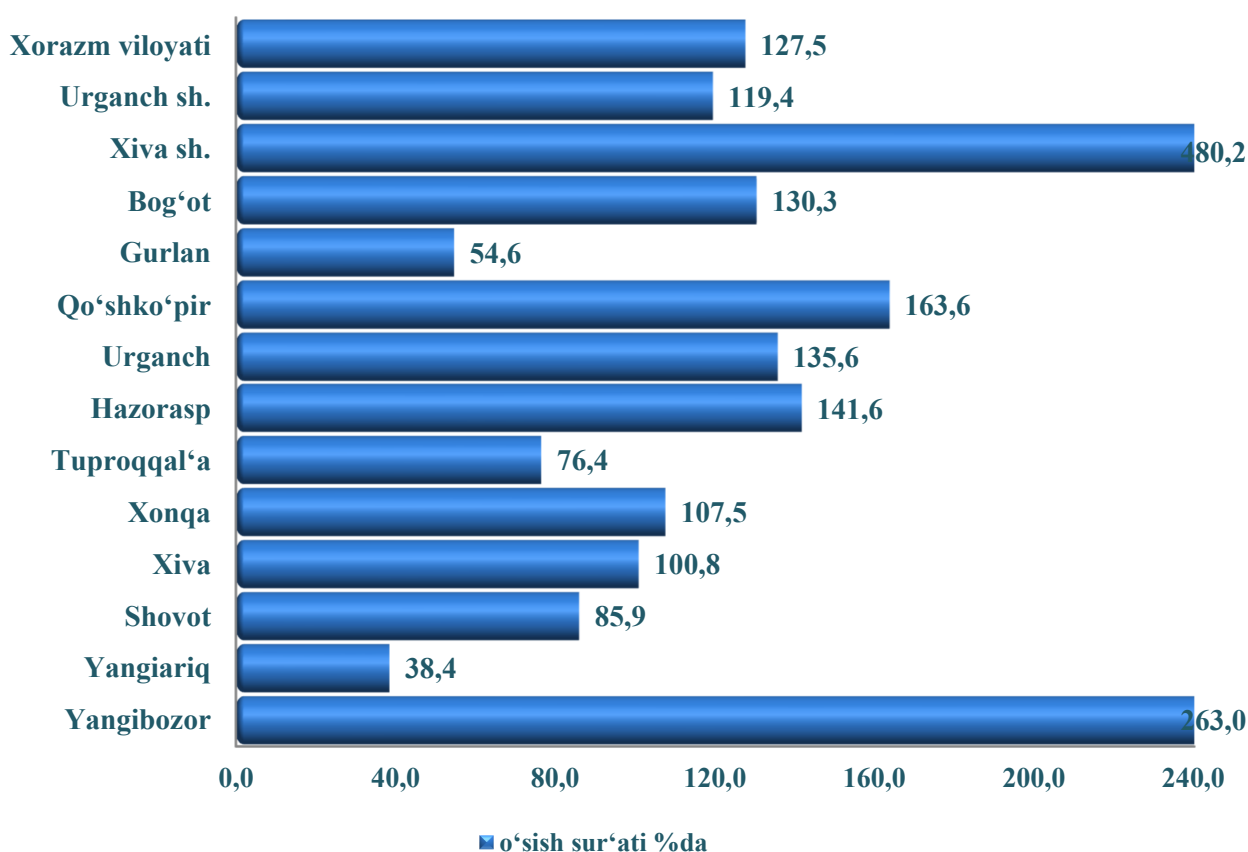

IV. INVESTITSIYALAR VA QURILISH

2024- yil yanvar-iyun oylarida viloyatning iqtisodiyot va ijtimoiy sohalarini rivojlantirish uchun jami moliyalashtirish manbalari hisobidan 6015,4 mlrd. so‘m miqdorida asosiy kapitalga investitsiyalar kiritilib, 2023- yilning shu davriga nisbatan 127,5 % ni, shundan xorijiy investitsiyalar va kreditlar 3624,4 mlrd. so‘mni (jamiga nisbatan ulushi 60,3 %) tashkil etdi.

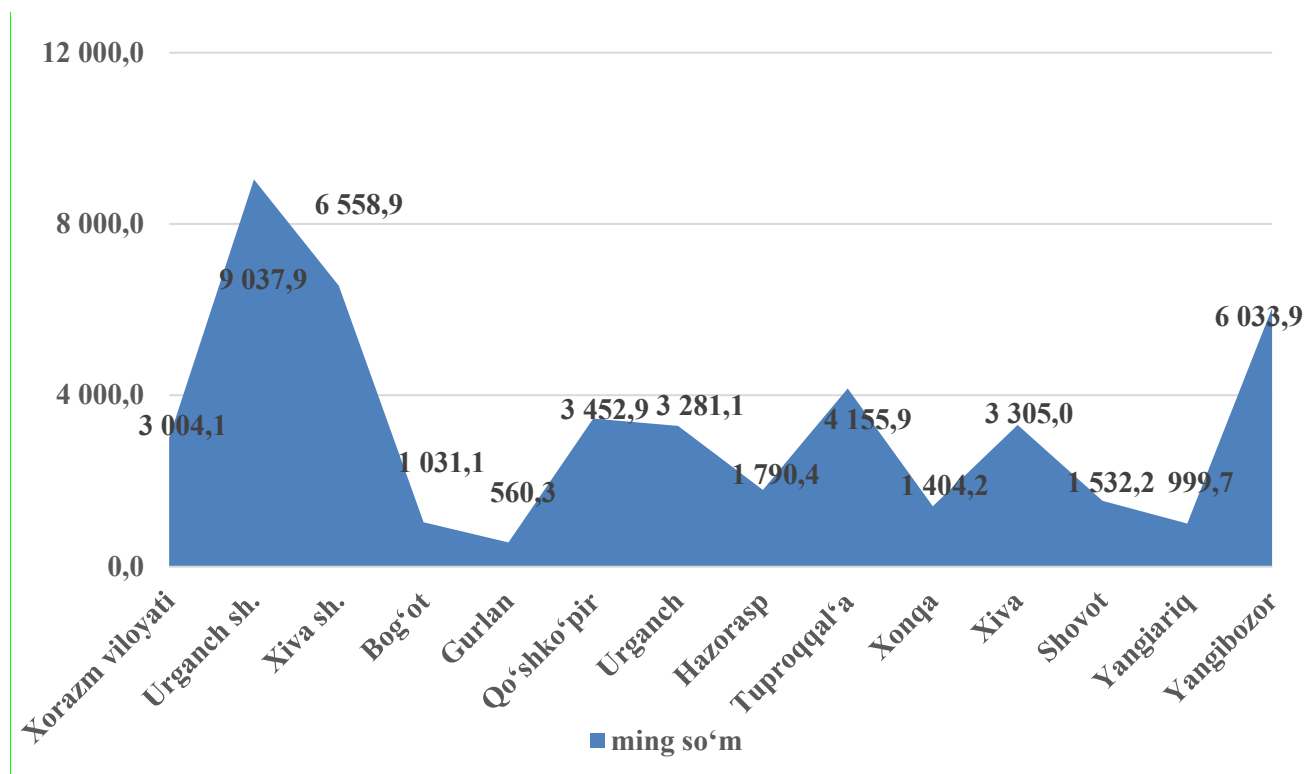
2024-yil yanvar -iyun oylarida asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning o‘shish sur‘atlari

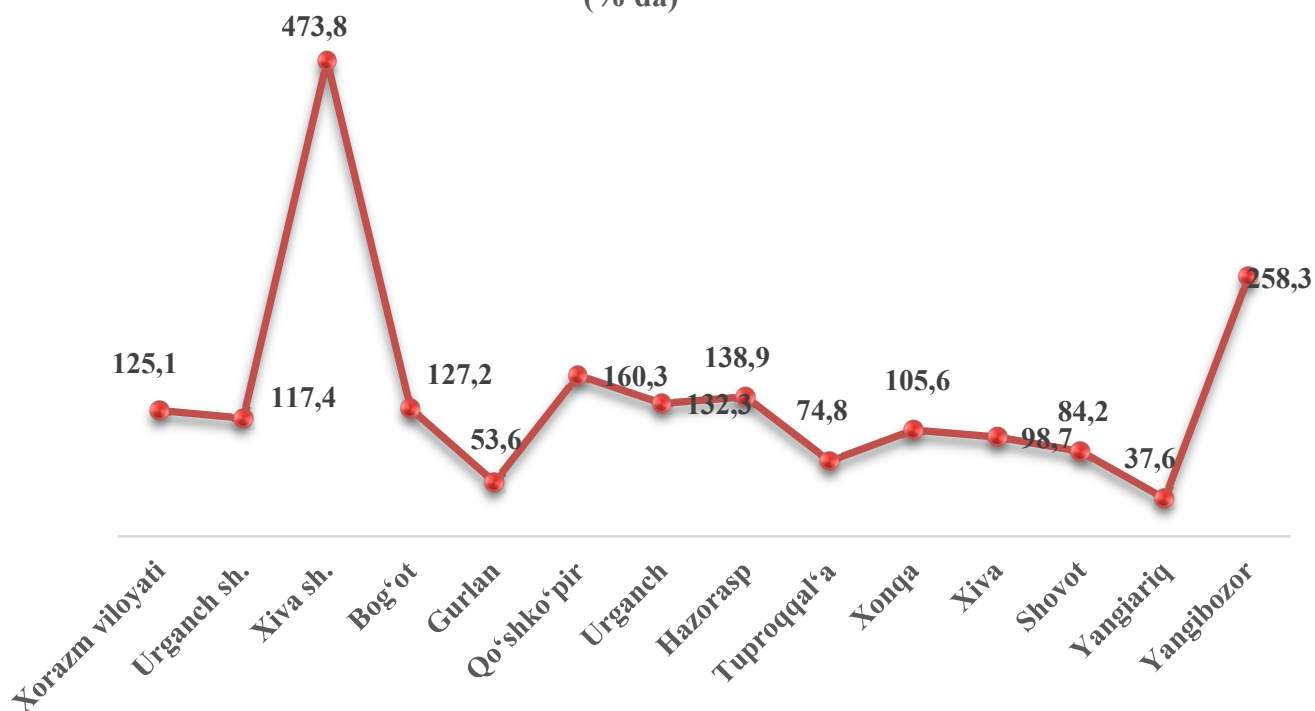
2024- yilning yanvar- iyun oylarida jami asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning deyarli yarmidan ko‘pi, ya‘ni 56,1 % viloyatning 4 ta hududi hissasiga to‘g‘ri keladi, jumladan, Urganch shahri 23,1 %,Xiva shahri 10,3 %, Urganch tumani 11,7 %, Qo‘shko‘pir tumani 10,5 %.

Viloyatning ayrim tumanlarida asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning yuqori o‘shish sur‘atlari kuzatildi. Jumladan, o‘tgan yilning shu davriga nisbatan Xiva shahri 4,8 m., Yangibozor tumani 2,6 m. %, Qo‘shko‘pir tumani 10,5 %,Urganch tumani 135,6 %, ga o‘shish kuzatildi.

Aholi jon boshiga asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar

Aholi jon boshiga asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar (% da)

2024- yilning yanvar-iyun oylarida aholi jon boshiga hisoblangan asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar hajmi bo'yicha yuqori ko'rsatkichlar Urganch shahrida 9 037,9 ming so'm (117,4%), Xiva shahrida 6 558,9 ming so'm (473,8%) va Yangibozor tumanida 6 033,9 ming so'm (258,3%) darajada qayd qilindi.

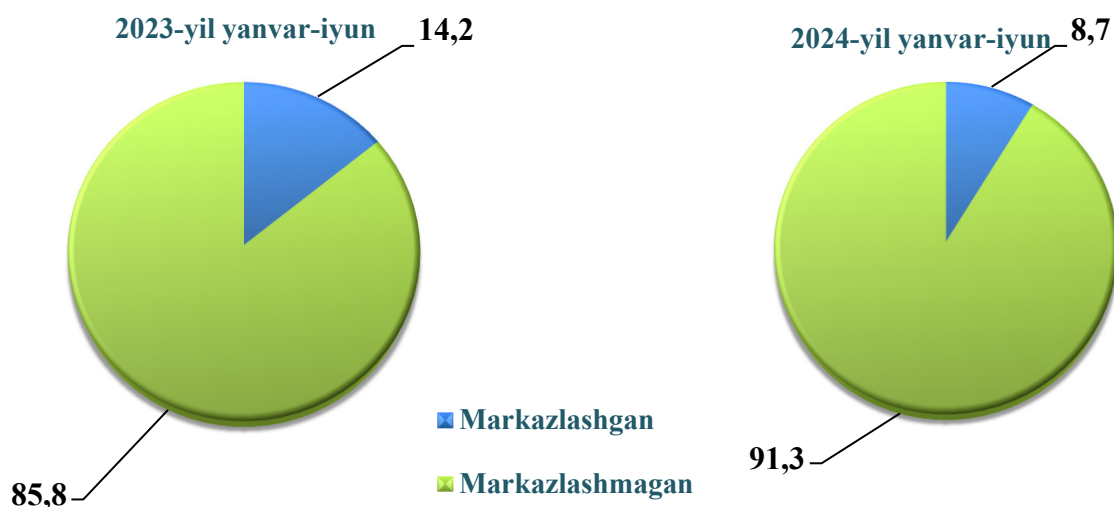
Moliyalashtirish manbalari bo'yicha asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar
(2024- yil yanvar – iyun oylarida)

	<i>mlrd. so'm</i>	<i>o'sish sur'ati, %</i>	<i>yakunga nisbatan %</i>
Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar	6015,4	127,5	100,0
<i>shu jumladan:</i>			
Markazlashgan investitsiyalar:	521,9	78,1	8,7
byudjet mablag'lari	128,1	48,4	2,1
Suv ta'minoti va kanalizatsiya tizimlarini rivojlantirish jamg'armasi	76,0	196,4	1,3
tiklanish va taraqqiyot fondi mablag'lari	50,4	-	-
hukumat kafolati ostida chet el kreditlari	267,4	73,4	4,4
Markazlashmagan investitsiyalar:	5493,5	135,6	91,3
korxonalarining o'z mablag'lari	914,9	85,1	15,2
aholi mablag'lari	1116,1	114,4	18,6
xorijiy investitsiya va kreditlar	3624,4	161,4	60,3
<i>shundan:</i>			
to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiya	3357,0	178,4	55,8
tijorat bank kreditlari va boshqa qarz mablag'lari	105,4	90,8	1,8

Moliyalashtirish manbalari bo'yicha asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarda tarmoqlar kesimida eng katta ulush xorijiy investitsiya va kreditlar 60,3 foizni, aholi mablag'lari 18,6 foizni, korxonaning o'z mablag'lari 15,2 foizni tashkil qildi.

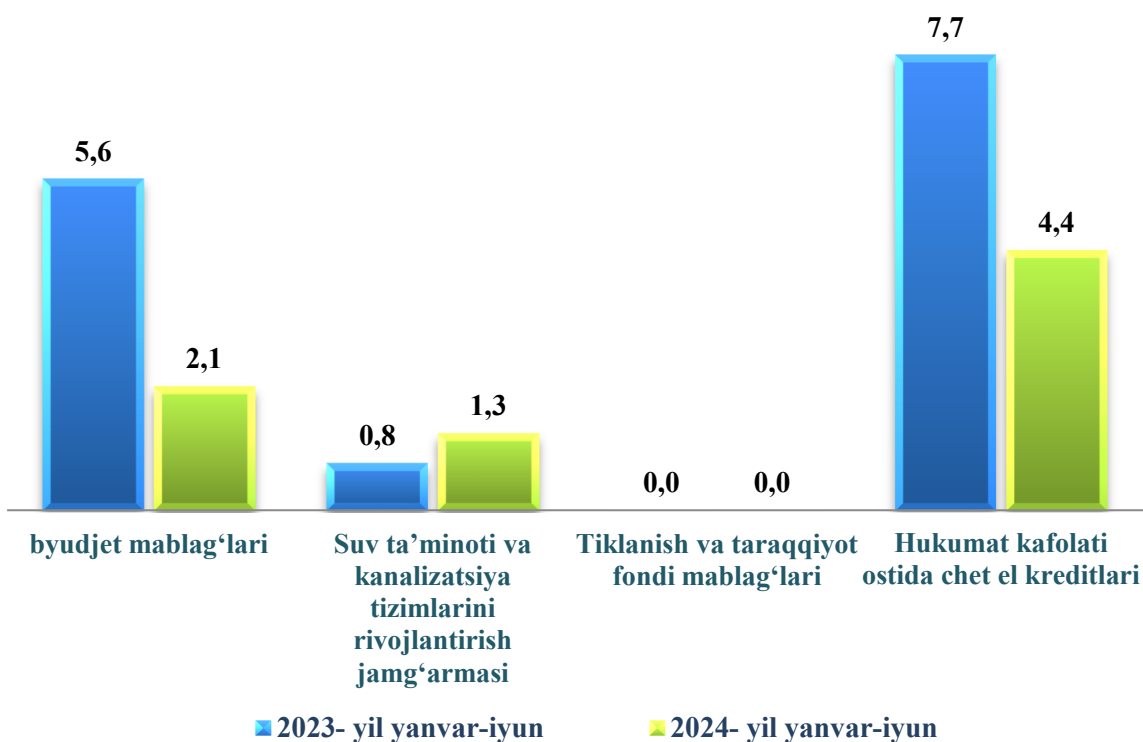
Eng kam ulush Suv ta'minoti va kanalizatsiya tizimlarini rivojlantirish jamg'armasi 1,3 foizni, tijorat bank kreditlari va boshqa qarz mablag'lar 1,8 foizni tashkil qildi.

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarda markazlashgan va markazlashmagan investitsiyalarning ulushlari

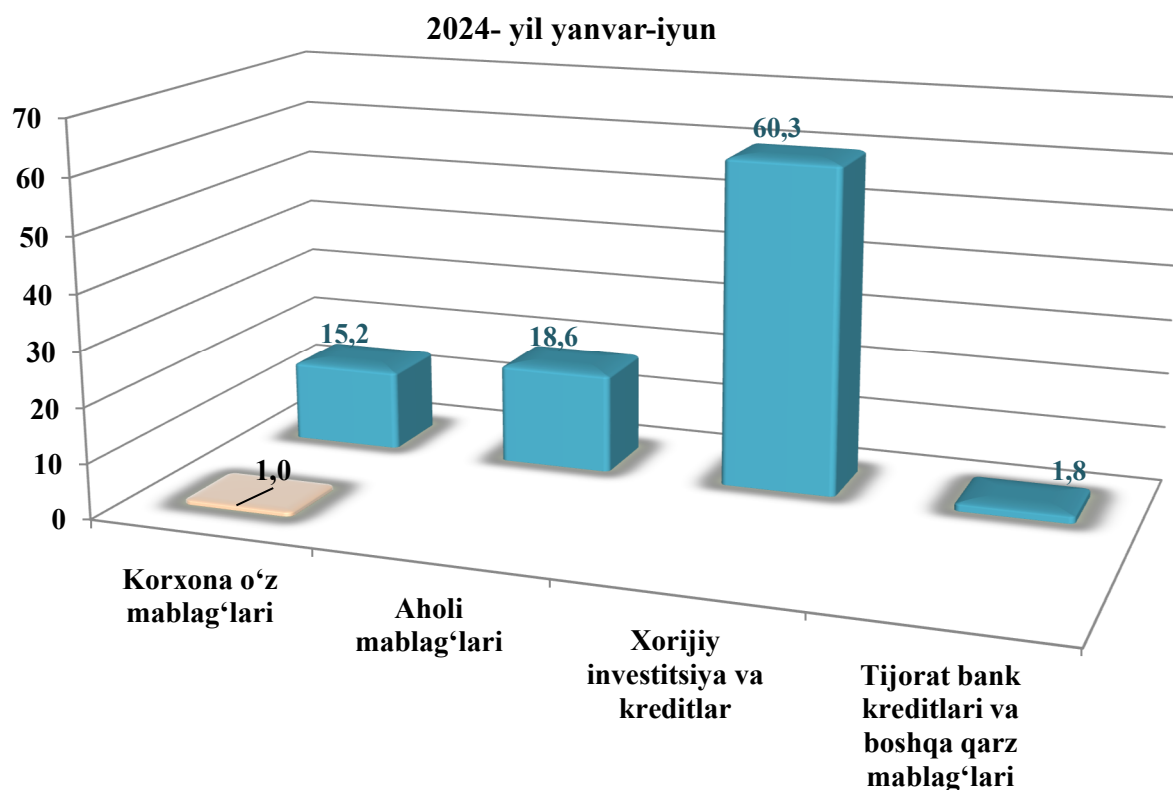
Viloyatda asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarda markazlashgan va markazlashmagan investitsiyalarning ulushlari 2023- yil yanvar-iyun oylarida mos ravishda 14,2 % va 85,8 % ni tashkil qilib, ushbu ko‘rsatkichlarning ulushlari o‘tgan yilning shu davrida 8,7 % va 91,3 % ni tashkil qildi.

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning markazlashgan moliyalashtirish manbalari (ulushi % da)

2023- yilning shu davri bilan solishtirganda O‘zbekiston Respublikasi kafolati ostidagi xorijiy investitsiyalar ulushi 3,3 %, va mos ravishda Respublika byudjeti mablag‘larining ulushi 3,5 % punktga kamaygan.

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning markazlashmagan moliyalashtirish manbalari (ulushi, % da)

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning markazlashmagan moliyalashtirish manbalari bo‘yicha korxonada o‘z mablag‘lari 15,2 foizni (2023-yil yanvar-iyunda 22,6 foiz), aholi mablag‘lari 18,6 foizni (2023-yil yanvar-iyunda 114,4 foiz), xorijiy investitsiya va kreditlar 60,3 foizni (2023-yil yanvar-iyunda 161,4 foiz), tijorat bank kreditlari va boshqa qarz mablag‘lari 1,8 foizni (2023-yil yanvar-iyunda 90,8 foiz) tashkil qildi.

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning markazlashmagan moliyalashtirish manbalarida eng katta ulush xorijiy investitsiya va kreditlar 60,3 foizni, eng kam ulush tijorat bank kreditlari va boshqa qarz mablag‘lari 1,8 foizni tashkil qildi.

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning moliyalashtirish manbalari bo'yicha tarkibi

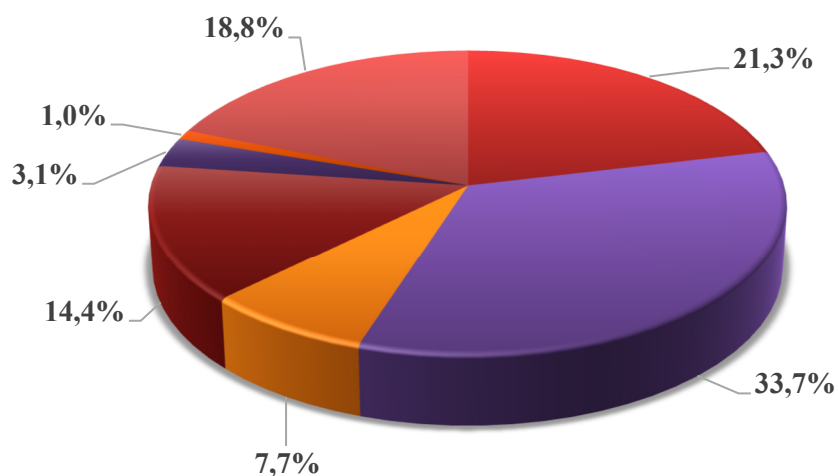
<i>Shahar va tumanlar nomi</i>	<i>Jami investitsiyalar mlrd. so'm</i>	<i>Shu jumladan moliyalashtirish manbalari bo'yicha: (mlrd. so'm)</i>					
		<i>Respublika byudjeti</i>	<i>Suv ta'minoti va kanalizatsiya tizimlarini rivojlantirish jang'armasi i</i>	<i>Korxonona va aholi mablag'i</i>	<i>Tijorat bank kreditlari va boshqa qarz mablag'lari</i>	<i>Xorijiy investitsiya va kreditlar</i>	<i>Tiklanish va taraqqiyot jang'armasi</i>
Xorazm viloyati	6015,4	128,1	76,0	2031,1	105,4	3624,4	50,4
<i>Shahar va tumanlar:</i>							
Urganch sh.	1389,1	40,4	16,9	505,9	12,9	762,7	50,4
Xiva sh.	649,3	7,8	-	72,9	1,1	567,4	-
Bog'ot	182,2	8,3	17,9	85,9	2,6	67,5	-
Gurlan	88,4	9,3	-	68,6	2,9	7,6	-
Qo'shko'pir	630,8	9,9	24,3	151,3	5,2	440,1	-
Urganch	703,8	2,9	-	278,1	13,5	409,2	-
Hazoraspi	370,3	2,2	3,2	195,3	39,0	130,5	-
Tuproqqal'a	247,7	21,6	-	84,7	7,2	134,2	-
Xonqa	279,6	6,2	-	181,7	6,1	85,6	-
Xiva	513,6	3,5	5,3	81,9	4,8	418,2	-
Shovot	277,2	4,0	3,6	139,2	2,8	127,7	-
Yangiariq	123,5	9,1	2,1	80,3	3,0	28,9	-
Yangibozor	559,9	2,9	2,7	105,3	4,3	444,8	-

**Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha 2024- yilning yanvar–iyun oylarida
asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar hajmi**

	<i>mlrd. so'm</i>	<i>Jamiga nisbatan % da</i>
Jami:	6015,4	100,0
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	1283,1	21,3
Ishlab chiqarish sanoati	2028,9	33,7
Qurilish	186,5	3,1
Ulgurji va chakana savdo, motorli transport vositalar va mototsikllarni ta'mirlash	462,4	7,7
Tashish va saqlash	863,7	14,4
Ta'lim	63,0	1,0
Jami faoliyat turlaridan tashqari: turar joy qurilishiga investitsiyalar	-	-
Boshqa faoliyat turlari	1127,8	18,8

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning 69,4 % dan ortig'i quyidagi iqtisodiy faoliyat turlariga yo'naltirildi: ishlab chiqarish sanoati (33,7), qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi (21,3 %) va tashish va saqlash sohasi (14,4%) ni tashkil qildi.

2024- yilning yanvar – iyun oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar tarkibi

- Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi
- Ishlab chiqarish sanoati
- Ulgurji va chakana savdo, motorli transport vositalar va mototsikllarni ta‘mirlash
- Tashish va saqlash
- Qurilish
- Ta‘lim
- Boshqa faoliyat turlari

Asosiy kapitalga kiritilgan xorijiy investitsiya va kreditlar

2024- yilning yanvar–iyun oylarida 3624,4 mlrd. so‘m (dollar ekvivalentida 288,1 mln. AQSH dollar) yoki o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 161,4 % asosiy kapitalga xorijiy investitsiya va kreditlar o‘zlashtirildi.

Xorijiy investitsiya va kreditlarning eng katta ulushi Urganch shahrida (21,0 %), Xiva shahrida (15,7 %) va Yangibozor tumanida (12,3 %) kuzatildi.

**Xorijiy investitsiyalarni o‘zlashtirish,
kreditlarni qo‘shgan holda**

Shahar va tumanlar nomi	Xorijiy investitsiyalar o‘zlashtirildi, mlrd. so‘m		Xorijiy investitsiyalar, nisbatan % da	
	jami	shu jumladan, kreditlar	jamiga	asosiy kapitalga investitsiyalar

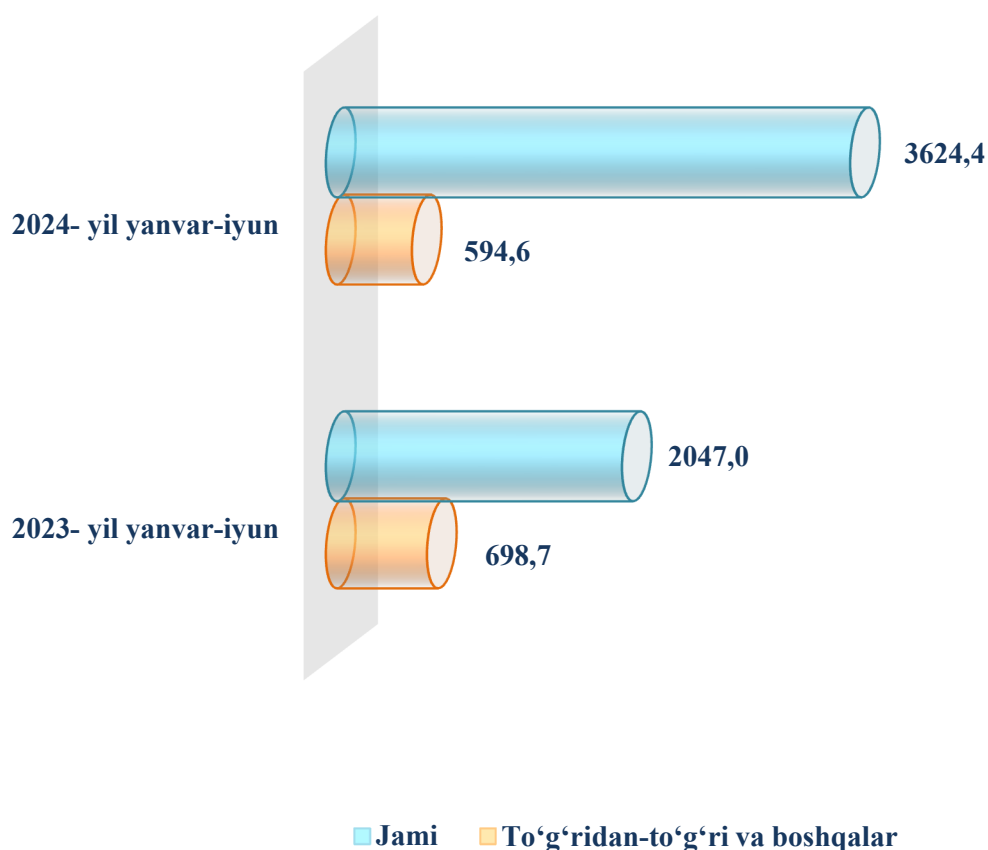
Xorazm viloyati	3624,4	3357,0	100,0	60,3
------------------------	---------------	---------------	--------------	-------------

shahar va tumanlar:

Urganch sh.	762,7	633,8	21,0	54,9
Xiva sh.	567,4	567,4	15,6	87,4
Bog‘ot	67,5	67,5	1,9	37,0
Gurlan	7,6	7,6	0,2	8,6
Qo‘shko‘pir	440,1	440,1	12,1	69,8
Urganch	409,2	409,2	11,3	58,1
Hazorasp	130,5	130,5	3,6	35,3
Tuproqqal‘a	134,2	134,2	3,7	54,2
Xonqa	85,6	85,6	2,4	30,6
Xiva	418,2	279,7	11,6	81,4
Shovot	127,7	127,7	3,5	46,1
Yangiariq	28,9	28,9	0,8	23,4
Yangibozor	444,8	444,8	12,3	79,4

Viloyatda xorijiy investitsiya va kreditlarning jami asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalardagi ulushi 60,3% ni tashkil qildi. Eng ko‘p ulushlar Xiva sh. (87,4 %), Xiva tumaniga (81,4 %), Yangibozor tumani (79,4 %), Qo‘shko‘pir tumani (77,8 %) va Urganch tumani (58,1 %) ga to‘g‘ri keladi. Eng kam ulush Xazorasp tumani (35,3 %), Xonqa tuman (30,6 %) va Gurlan (8,6 %), tumanlariga to‘g‘ri kelmoqda.

Xorijiy investitsiya va kreditlarni o'zlashtirish (mlrd.so'm)

Jami o'zlashtirilgan xorijiy investitsiya va kreditlar umumiy hajmiga nisbatan O'zbekiston Respublikasi kafolati ostidagi xorijiy kreditlar 7,4 % yoki 267,4 mlrd so'mni, xorijiy investitsiya va kreditlar – 92,6 % yoki 3 357,0 mlrd so'mni, shundan to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiya 594,6 mlrd so'mni tashkil qildi.

Ijtimoiy soha obyektlarini qurish

2024- yil yanvar-iyun oylarida umumiy maydoni 556,1 ming kv.m. bo'lgan 1 938 turar joy va yotoqxonalar (2023- yilning yanvar- iyuniga nisbatan 112,2 %) shu jumladan qishloq joylarida 504,2 ming kv.m. (122,8 %) uy-joy foydalanishga topshirildi. Turar joy qurilishiga o'zlashtirilgan investitsiyalar 742,0 mlrd. so'mni yoki jami investitsiyalardagi ulushi 12,3 % ni tashkil qildi.

2024- yil yanvar– iyun oylarida ishga tushirilgan turar joylar

<i>Shahar va tumanlar nomi</i>	<i>Barcha moliyalashtirish hisobidan:</i>			
	<i>Ishga tushirildi</i>		<i>Ulardan yakka tartibdagi turar joylar</i>	
	<i>ming kv.metr</i>	<i>2023- yil mos davriga nisbatan % da</i>	<i>ming kv.metr</i>	<i>2023- yil mos davriga nisbatan % da</i>
Xorazm viloyati	556,1	112,2	556,1	112,2
<i>Shahar va tumanlar:</i>				
Urganch sh.	34,2	49,1	34,2	49,1
Xiva sh.	17,7	113,9	17,7	113,9
Bog‘ot	33,5	99,1	33,5	99,1
Gurlan	27,2	84,4	27,2	84,4
Qo‘shko‘pir	41,8	140,7	41,8	140,7
Urganch	130,2	140,1	130,2	140,1
Hazorasp	73,7	181,9	73,7	181,9
Tuproqqal‘a	9,6	46,3	9,6	46,3
Xonqa	41,6	138,6	41,6	138,6
Xiva	29,7	96,8	29,7	96,8
Shovot	42,4	118,5	42,4	118,5
Yangiariq	33,2	98,0	33,2	98,0
Yangibozor	41,3	136,5	41,3	136,5

Yangi qurilish va rekonstruksiya hisobiga turar joylar va ijtimoiy obyektlarni ishga tushirish

	<i>Barcha moliyalashtirish hisobidan:</i>			
	<i>Ishga tushirildi</i>		<i>2023- yilning mos davriga nisbatan % da</i>	
	<i>jami</i>	<i>shu jumladan qishloq joylardi</i>	<i>Jami</i>	<i>shu jumladan qishloq joylardi</i>
Turar joylar umumiy maydoni, ming kv.metr	556,1	504,2	112,2	122,8
ulardan:				
yakka tartibdagi turar joylar	556,1	504,2	112,2	122,8
Namunaviy loyihalar asosida qurilgan yakka tartibdagi turar joylar	-	-	x	x
Poliklinikalar (QVPlarni qo‘shgan holda), qatnov	-	-	x	x
Umumta‘lim va ixtisoslashtirilgan maktablar, o‘quvchi o‘rni	-	-	x	x
Suv tarmog‘i, km	137,9	137,9	80,2	84,5
Gaz tarmog‘i, km	-	-	-	-

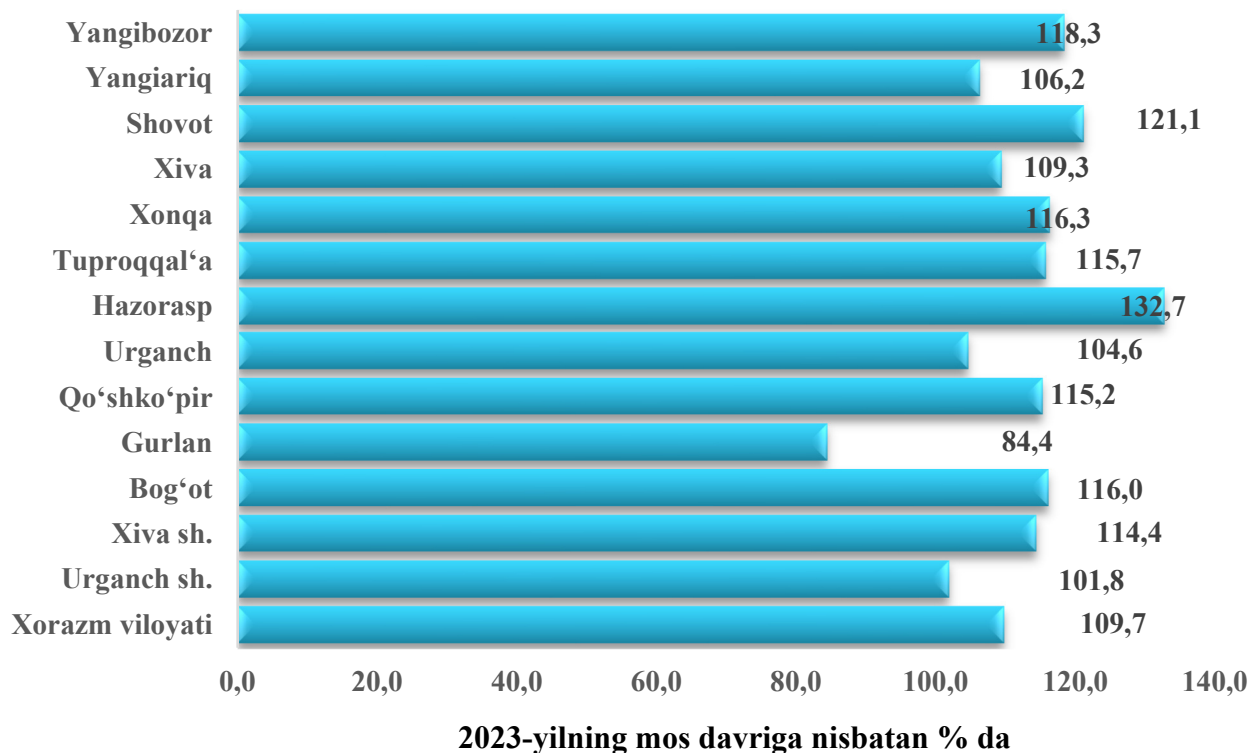
Ichimlik suvi tarmoqlari qurilishiga 2024- yilning yanvar- iyun oylarida 73,9 mlrd. so‘m investitsiya o‘zlashtirildi.

Gaz tarmoqlari qurilishiga 2024- yilning yanvar- iyun oylarida investitsiya mablag‘lari o‘zlashtirilmagan.

Qurilish ishlari

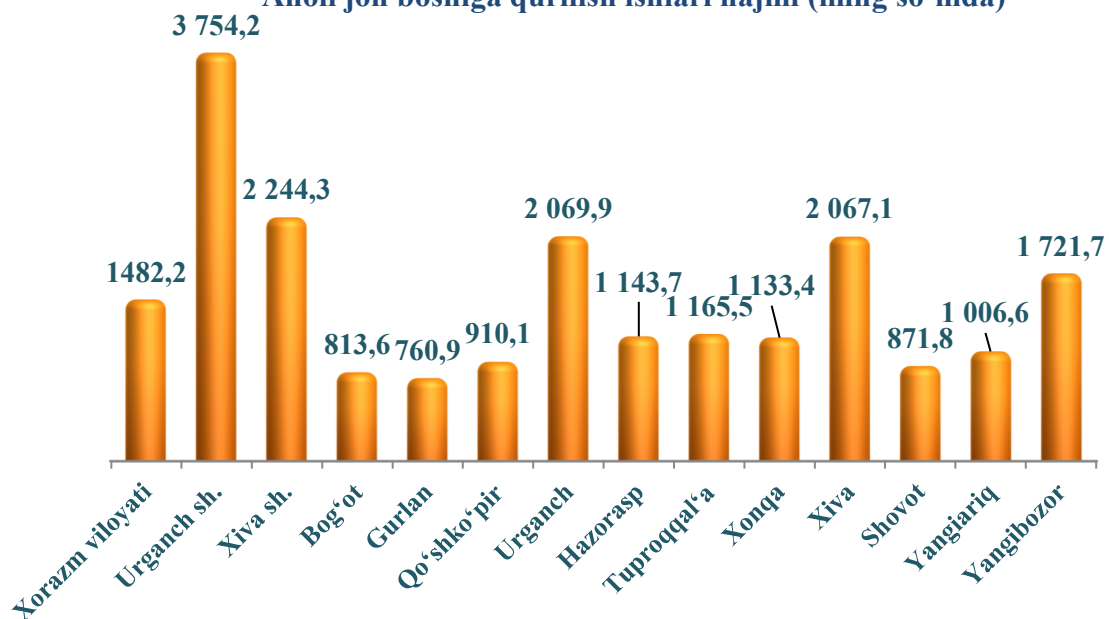
2024- yil yanvar- iyun oylarida 2 967,9 mlrd. soʻmlik qurilish ishlari bajarilib, oʻtgan yilning shu davriga nisbatan 109,7 % ni tashkil etdi.

Shahar va tumanlar kesimida qurilish ishlari oʻsish surʻati

Qurilish ishlari boʻyicha yuqori oʻsish surʻatlari quyidagi shahar va tumanlarda: Hazorasp tumani 132,7 %, Shovot tumanida 121,1 % va Yangibozor tumanida 118,3 %, oʻsish kuzatildi.

Aholi jon boshiga qurilish ishlari hajmi (ming soʻmda)

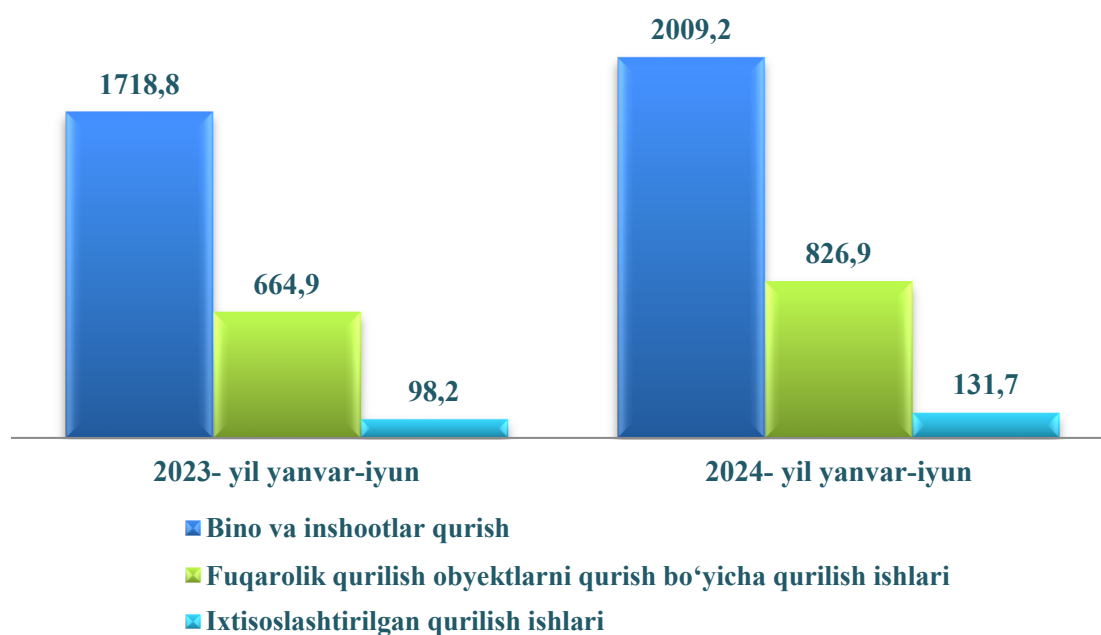

Mulkchilik shakllari bo'yicha qurilish ishlari tarkibi

	yanvar–iyun	
	2023- y.	2024- y.
Qurilish ishlari, mlrd. so‘m	2482,0	2967,9
<i>shu jumladan:</i>		
davlat	150,0	144,0
nodavlat	2332,0	2823,9

Nodavlat mulkchilik shaklidagi tashkilotlar tomonidan 2823,9 mlrd. so‘mlik qurilish ishlari amalga oshirilib, jami qurilish ishlari hajmidagi ulushi 95,1 % ni (2023- yil yanvar-iyuniga nisbatan o‘shir sur‘ati 121,1 %) tashkil qildi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha qurilish ishlari hajmi (mlrd. so‘m)

Qurilish ishlari umumiy hajmining 67,7 %i binolar va inshootlarni qurish bo'yicha qurilish ishlari, 27,9 %i fuqarolik qurilishi obyektlarini qurish bo'yicha qurilish ishlari va 4,4 %i ixtisoslashtirilgan qurilish ishlariga to'g'ri keldi. Shu jumladan, umumiy hajmdan 86,7 %i yangi qurilish, rekonstruksiya, kengaytirish, texnik qayta qurollantirish hajmiga to'g'ri keladi.

Hududlar kesimida qurilish ishlari mulkchilik shakllari bo'yicha

<i>Shahar va tumanlar nomi</i>	<i>Jami, mlrd.so'm</i>	<i>shu jumladan mulkchilik shakllari bo'yicha, jami hajmga nisbatan % da</i>	
		<i>davlat</i>	<i>nodavlat</i>
Xorazm viloyati	2967,9	4,9	95,1
Urganch sh.	577,0	7,3	92,7
Xiva sh.	222,2	2,4	97,6
<i>tumanlar:</i>			
Bog'ot	143,8	22,6	77,4
Gurlan	120,0	2,3	97,7
Qo'shko'pir	166,3	1,8	98,2
Urganch	444,0	4,6	95,4
Hazorasp	236,5	1,3	98,7
Tuproqqal'a	69,5	15,8	84,2
Xonqa	225,7	2,2	97,8
Xiva	321,2	2,2	97,8
Shovot	157,7	1,5	98,5
Yangiariq	124,3	1,4	98,6
Yangibozor	159,8	5,0	95,0

**Shahar va tumanlar kesimida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha
qurilish ishlari hajmi (mlrd. so'm)**

	<i>Qurilish ishlari, xizmatlar jami</i>	<i>shu jumladan iqtisodiy faoliyat turlari:</i>		
		<i>Bino va inshootlar qurilishi</i>	<i>Fuqarolik qurilishi obyektlari</i>	<i>Ixtisos- lashtirilgan qurilish ishlari</i>
Xorazm viloyati	2967,9	2009,2	826,9	131,8
Urganch sh.	577,0	284,2	248,3	44,5
Xiva sh.	222,2	116,2	99,0	7,0
<i>tumanlar:</i>				
Bog'ot	143,8	78,0	61,7	4,1
Gurlan	120,0	76,8	41,3	1,9
Qo'shko'pir	166,3	137,7	25,0	3,6
Urganch	444,0	292,5	114,1	37,4
Hazorasp	236,5	187,2	32,8	16,5
Tuproqqal'a	69,5	51,3	17,9	0,3
Xonqa	225,7	184,6	36,1	5,0
Xiva	321,2	210,0	105,5	5,7
Shovot	157,7	149,1	6,9	1,7
Yangiariq	124,3	96,8	23,8	3,7
Yangibozor	159,8	145,0	14,5	0,2

Viloyatda bajarilgan qurilish ishlarining iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha asosiy qismi bino va inshootlar qurilishi (2009,2 mlrd. so'm) ga to'g'ri kelib, viloyat umumiy hajmida 67,7 %ni tashkil qildi. Shu bilan birga, fuqarolik qurilishi (826,9 mlrd. so'm) ob'ektlari bo'yicha bajarilgan qurilish ishlari viloyat umumiy hajmining 27,9%ni hamda ixtisoslashtirilgan qurilish (131,8 mlrd. so'm) ishlari 4,4% ni tashkil etdi.

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Nomoliyaviy aktivlarga kiritilgan investitsiyalar – bu real mablag'larni yaratishga yo'naltirilgan investitsiyalar bo'lib, quyidagilarni o'z ichiga oladi: asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar, kapital ta'mirlashga xarajatlar, nomoddiy aktivlarga kiritilgan investitsiyalar (patentlar, litsenziyalar, dasturiy mahsulotlar, er maydonlaridan va tabiiy resurslardan foydalanish huquqlari va boshqalar).

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarga - barcha turdagi qurilish ishlariga qilingan xarajatlar; asbob-uskunalarini montaj qilish bo'yicha xarajatlar; mashina, asbob-uskunalar (montaj talab etiladigan va talab etilmaydigan), transport vositalari, jihoz va xo'jalik inventarini sotib olish; boshqa kapital ishlar va xarajatlar kiradi. Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar hajmlari to'g'risidagi ma'lumotlar, ilgari boshqa tashkilotlarning asosiy fondlarida hisobga olingan asbob-uskunalar, binolar va inshootlar (yoki ularning ehtiyot qismlari)ni sotib olishga qilingan xarajatlarsiz keltirilgan.

Chet el investitsiyalari – asosan kelgusida foyda olish maqsadida O'zbekiston Respublikasi hududidagi korxonalar va tashkilotlarga kiritilgan chet el kapitali.

Investorlar – yuridik va jismoniy shaxslar bo'lib, qarorlarni qabul qiluvchi va o'z mablag'lari, qarz mablag'lari yoki jalb qilingan mablag'larni investitsiya ko'rinishida investitsion loyihalarga kiritishni amalga oshiruvchi hamda ulardan maqsadli foydalanilishini ta'minlab beruvchi investitsion faoliyat sub'ektlari hisoblanadi.

To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar – bu korxonaga to'liq egalik qiluvchi yoki korxonalar aksionerlik kapitalining 10 foizidan kam bo'lmagan qismini nazorat qiluvchi, ya'ni korxonani boshqarishda ishtirok etish huquqiga ega bo'lgan, to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investor yuridik yoki jismoniy shaxs tomonidan kiritilgan investitsiyalar.

Buyurtmachilar – investitsion jarayonning qatnashchilari. Buyurtmachi sifatida investorning o'zi, shuningdek investor tomonidan amaldagi korxonalarini, binolarini, inshootlarni yangi qurilishi, qayta ta'mirlash, kengaytirish va texnik qayta qurollantirishni amalga oshirishlari uchun vakil etib tayinlangan jismoniy va yuridik shaxslar faoliyat ko'rsatishlari mumkin. SHu bilan birga buyurtmachi investitsion jarayon qatnashchilarining tadbirkorlik va boshqa faoliyatiga, agarda ular orasidagi shartnomada nazarda tutilmagan bo'lsa aralashmasliklari lozim.

Pudratchi – kapital qurilish uchun pudrat shartnomasi asosida bino va inshootlarni qurish bo'yicha qurilish-montaj, qayta ta'mirlash, kapital ta'mirlash hamda texnologik va boshqa uskunalarini montaj qilish, sozlash va boshqa pudrat ishlarini bajarish bilan shug'ullanadi.